

Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка

Кафедра права, філософії та політології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

проф. Чорний О. О.

_____ (підпис)

(прізвище та ініціали)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВСТУП ДО ПОЛІТОЛОГІЇ

(назва навчальної дисципліни)

Освітня програма підготовки бакалаврів спеціальності 052 «політологія»

(назва освітньої програми для обов'язкових дисциплін)

2021 – 2022 навчальний рік

Робочу програму розглянуто та схвалено на засіданні кафедри
права, філософії та політології
(назва кафедри)

Протокол № 1 від «27» серпня 2021 року.

Розробник: канд. політ. наук, доцент Костирєв А. Г.
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Мова навчання – українська.

Мета навчальної дисципліни

«Вступ до політології» є базовою нормативною дисципліною, яка дає студентам розуміння поняття «політика», формує уявлення щодо політології як науки про політичну сферу суспільного життя та ознайомлює студентів з базовими категоріями цієї науки.

Метою викладання навчальної дисципліни «Вступ до політології» є формування у студентів відповідних загальних і спеціальних компетентностей та досягнення програмних результатів, визначених стандартом вищої освіти (СВВ) за спеціальністю 052 «Політологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти» (Наказ МОН України від 20 липня 2020 року № 911), які стосуються знання предметної сфери політичних наук, розуміння їхньої проблематики, опанування категоріально-понятійним апаратом політології як науки, та напрацювання навичок використання цих знань для аналізу і вирішення питань сучасної політичної теорії та практики.

Відповідно до означеної мети основними завданнями постають:

- уразуміння особливостей політології як науки, її предмету, та вмісту основних етапів розвитку;
- усвідомлення основних підходів до тлумачення поняття «політика»;
- ознайомлення з вимогами, які пред'являє стандарт вищої освіти (СВВ) за спеціальністю 052 «Політологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти»;
- оволодіння базовими категоріями політології.

Обсяг дисципліни

	Денна форма	Заочна форма
Кількість кредитів ECTS	5	5
Кількість годин:	150	150
- лекції	20	10
- практичні / семінарські	18	10
- самостійна робота студента	112	130

Статус навчальної дисципліни

нормативна.

Передумови для вивчення дисципліни полягають у знанні шкільних курсів «Людина і світ», «Всесвітня історія» та «Історія України».

Очікувані результати навчання

Згідно зі стандартом вищої освіти (СВВ) за спеціальністю 052 «Політологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти» (Наказ МОН України від 20 липня 2020 року № 911) та з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

Знати:

- зміст основних підходів до розуміння сутності політики влади та урядування;
- основні етапи розвитку політичної думки і політології як науки;
- основні категорії та поняття політології;
- актуальні проблеми, які існують у політичній сфері;
- методологічні підходи, які використовуються для вивчення теоретичних та практичних проблем у політичній сфері суспільного життя.

Вміти:

- критично оцінювати наукові підходи до тлумачення цілей політичної діяльності;
- використовувати знання політологічної проблематики у дискусійному форматі;
- використовувати політологічну термінологію, грамотно артикулювати власні думки.
- використовувати Інтернет-ресурси для пошуку навчальних матеріалів, наукових та публіцистичних статей, які стосуються питань політичних наук;
- залучатися та організовувати спілкування у процесі онлайн-навчання.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається здатністю студента дати визначення поняттю «політика», описати об'єкт і предмет політології як науки, її структуру, охарактеризувати основні етапи розвитку політичної думки та політології як науки, розкрити вміст основних політологічних категорій, склад та функції політичних інститутів, зрозуміти особливості їхньої взаємодії, а також набуттям первинних навичок власного аналізу суспільно-політичних проблем.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для іспиту
90 – 100	A	відмінно
83 – 89	B	добре
75 – 82	C	
68 – 74	D	
60 – 67	E	задовільно
35 – 59	Fx	незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Засоби діагностики результатів навчання

У якості засобів оцінювання та методів демонстрування результатів навчання використовуються:

- іспит;
- стандартизовані тести;
- усні відповіді, реферати;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах.

Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Разом	у тому числі					Разом	у тому числі				
		л	пр	лаб.	інд.	срс		л	пр	лаб.	інд.	срс
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Політологія як наука про політику.												
Тема 1. Політика як покликання та професія.	12	2				10	12	1				11
Тема 2. Політика як сфера суспільних відносин.	14	2	2			10	14	1	1			12
Тема 3. Об'єкт, предмет, методи та функції політології.	14	2	2			10	14	1	1			12
Тема 4. Основні етапи розвитку політичної думки та політології як науки.	14	2	2			10	14	1	1			12
Модуль 2. Базові категорії політології												
Тема 5. Політична влада.	16	2	2			12	16	1	1			14
Тема 6. Політична система.	16	2	2			12	16	1	1			14
Тема 7. Держава: сутнісні ознаки та функції, поділ державної влади.	16	2	2			12	16	1	2			13
Тема 8. Політичні партії та партійні системи.	16	2	2			12	16	1	1			14
Тема 9. Політичне лідерство та політичні еліти.	16	2	2			12	16	1	1			14
Тема 10. Політична культура і політична комунікація.	16	2	2			12	16	1	1			14
Усього годин	150	20	18			112	150	10	10			130

Рекомендована література:

1. Абетка української політики: довідник. Київ: Смолоскип, 2005. 328 с.
2. Баранівський В. Ф. Політологія [Текст] : підручник / В. Ф. Баранівський ; Нац. акад. упр. - Київ : НАУ, 2016. - 235 с.
3. Колодій А. *Політологія*: підруч. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Ельга-Н, Ніка-Центр, 2007. 584 с.
4. Політична думка ХХ – початку ХХІ століть: методологічний і доктринальний підходи : підручник : у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми ; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, В. П. Горбатенко та ін.]. Львів : «Новий Світ-2000», 2017.
5. Політологія: навчальний енциклопедичний словник-довідник для студентів ВНЗ I-IV рівнів акредитації / За наук. ред. д-ра політ. н. Н.М. Хоми [В.М. Денисенко, О.М. Сорба, Л.Я. Угрин та ін.]. Львів : «Новий Світ-2000», 2014. 779 с.
6. Політологічний енциклопедичний словник: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Горбатенко В.П., Саприкін А. П., Шемшученко Ю. С. та ін. Київ: Генеза. 2007. 395 с
7. Політологія: підручник / [М. П. Требін та ін.]; за ред. проф. М. П. Требіна; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2018. 460 с.
8. Політологія : [підруч. для студентів вищ. навч. закл.] / за ред. В. Г. Кременя, М. І. Горлача. – Київ; Харків : Єдинорог, 2007. 640 с.
9. Політологія: підруч. / за ред. О. В. Бабкіна, В. П. Горбатенка. 3-тє вид., перероб., доп. Київ: Академія, 2008. 567 с.
10. Половець В. М., Мисюра О. О. *Політологія*. Курс лекцій: навчальний посібник для студентів гуманітарних і природничих факультетів. Чернігів, 2014. 212 с.
11. Пугачев В., Соловьев А. *Введение в политологию*. Москва: Аспект Пресс, 2008. 448 с.
URL: https://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Polit/Pugach/index.php
12. Рудич Ф. М. *Політична система та інститути громадянського суспільства в сучасній Україні* : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Либідь, 2018. 439 с.
13. Цюрупа М. В., Ясинська В. С. *Основи сучасної політології*: підруч. Київ: Кондор, 2009. 354 с.
14. Шляхтун П. П. *Політологія (теорія та історія політичної науки)*. Київ, Либідь. 2019. 470 с. URL: <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-52.html>
15. Grigsby, Ellen. *An Introduction to Political Science*. 4-th edition. University of New Mexico, 2009. pp. 42-56. URL: <http://www.nicat-mammadli.narod.ru/b1.html/b35.pdf>
16. Munroe, Trevor. *An Introduction to PoliticS*. 3d edition. Canje Press, 2002. pp. 1-79. URL: <https://lifeinmoscow.files.wordpress.com/2011/06/political-scinece.pdf>